

بچه‌ای با حرف‌های گنده‌گنده

درباب بلوغ زودرس و رشد شخصیتی زود هنگام

فاطمه عطایی

گذاشت. سارا از سن خودش بزرگ‌تره و بیشتر می‌فهمه. خیلی باهوشه و دوست داره وقتش رو به کارایی غیر از بازی کردن و شیطنتای بچگانه بگذرونه. روحیه سارا همین جوریه و من فکر می‌کنم ویژگی منفی‌ای به حساب نیامد».

خانم معلم نمی‌دانست نظرش را به مادر سارا که انگار رنجیده خاطر شده بود، بگوید یا مکالمه را همین‌جا به پایان برساند؛ چون خودش هم تردید داشت که سارا دچار بلوغ زودرس شده است یا نه؛ و از این بابت دلش برای او می‌سوخت و دوست داشت کمکی کند.

یک سوءتفاهم

خیلی‌ها در مورد بلوغ زودرس دچار سوءتفاهم می‌شوند و غلبه رفتارهای بزرگ‌منشانه در یک کودک را با آن اشتباه می‌گیرند. در اینجا برای تشخیص بلوغ زودرس و انجام اقدامات لازم در مورد کودکی که آن را تجربه می‌کند، باید با ویژگی‌های هر یک از بلوغ زودرس و رشد شخصیتی زود هنگام بچه‌ها آشنا شد. هرچند هر یک از این‌ها معضلاتی را به همراه دارند، اما با هم متفاوت‌اند و برخوردی متفاوت را نیز می‌طلبند.

جلسه که تمام شد، خانم معلم او را کنار کشید و گفت باید در مورد مطلبی، خصوصی صحبت کنند. همیشه بعد از جلسه اولیا و مربیان، معلم‌ها با والدین بعضی بچه‌ها، جداگانه صحبت می‌کردند. هرچند که مدیر و ناظم و معلم سارا، هرگز چیزی جز تعریف و تمجید تحویلش نداده بودند. پیش خودش گفت که حتماً باز هم می‌خواهند هندوانه زیر بغلش بگذارند و بگویند: «آفرین به این تربیتتان». خانم معلم، اول سلام و احوال‌پرسی گرمی کرد و بعد از صحبت کوتاهی در مورد موفقیت‌های تحصیلی سارا، کمی صدایش را ملایم‌تر کرد و محتاطانه گفت: «فقط به مسئله‌ای هست که به نظرم نیاز به بهش رسیدگی بشه. سارا دختر خیلی مؤدب و بی‌حاشیه‌ای هست و حتی این توانایی رو داره که یه سرگروه خوب باشه و بچه‌ها رو هدایت کنه، اما وقتی در مقام دوستی و رفاقت قرار می‌گیره، نه اون می‌تونه دوستانش رو بپذیره و نه هم‌کلاسی‌ها رغبت چندانی برای برقراری دوستی نشون میدن. به جورایی این سارا است که اونا رو پس می‌زنه و به همین خاطر بیشتر مواقع تنهاست».

مادر سارا که روی لب‌های خانم معلم دقیق شده بود، حرف او را قطع کرد و گفت: «خب سارا خیلی زود از هم سن و سالای خودش فاصله گرفت. همیشه، حتی وقتی که کوچیک‌تر بود، هم‌کلام شدن با بزرگ‌ترها رو ترجیح می‌داد و از یه جایی به بعد هم کلاً بازی کردن رو کنار

”

خیلی‌ها در مورد بلوغ زودرس دچار سوءتفاهم می‌شوند و غلبه رفتارهای بزرگ‌منشانه در یک کودک را با آن اشتباه می‌گیرند

بلوغ زودرس

به طور معمول، بلوغ در دختران بین سنین ۸ تا ۱۳ سال و در پسرها بین سنین ۹ تا ۱۴ سال آغاز می‌شود. بلوغ زودرس زمانی اتفاق می‌افتد که این روند طبیعی، زودتر آغاز شود. شروع بلوغ تحت تأثیر عوامل مختلفی از جمله، نژاد، وزن، سن، منطقه جغرافیایی زندگی، زمینه ژنتیکی و... است. مضاف بر این عوامل، گاهی عواملی مثل اختلالات هورمونی یا وجود تومور، موجب جلو افتادن بلوغ می‌شوند. بلوغ زودرس در دختران بیش از پسران اتفاق می‌افتد. این در حالی است که در اکثر موارد علت خاصی برای بلوغ زودرس در دختران یافت نمی‌شود، اما در پسران بلوغ زودرس می‌تواند علت جدی‌تری داشته باشد و در اکثر موارد یک علت زمینه‌ای برای آن شناسایی می‌شود. قطعاً با شروع بلوغ، به علت تغییر در سطح ترشح هورمون‌ها، شاهد تغییر در خلق و خو هم خواهیم بود، اما شاخصه اصلی این فرآیند، علائم جسمانی آن است؛ در دوران بلوغ، صفات ثانویه جنسی ایجاد می‌شوند و دختران و پسران قیافه بالغین را کسب می‌کنند. در پایان این دوران، قد نهایی و حداکثر تراکم استخوان دوران بزرگسالی به دست می‌آید. اگر علتی برای بلوغ یافت نشد، تصمیم برای درمان به عوامل متعددی بستگی دارد. بسیاری از والدین درخواست درمان دارند، ولی باید متذکر شد که بسیاری از این بلوغ‌ها به درمان نیازی ندارند و والدین باید به پزشک خود اعتماد کنند و بدانند که درمان بی‌دلیل، برای کودک عوارضی را در پی خواهد داشت.

رشد شخصیتی زود هنگام

شاید در خانواده اقوام و آشنایان کودک را دیده یا حتی خودتان فرزندی با این خصلت داشته باشید که در تصمیم‌گیری‌های پدر و مادر خود مشارکت می‌کند، به

قول معروف گنده‌تر از خودش حرف می‌زند و رفتار می‌کند و در مجموع منشی غیر از آنچه که از یک کودک انتظار می‌رود، داشته باشد. به نظر بعضی، این‌ها نشانه هوش و نبوغ کودک است و باید به آن مباحث کرد و از نظر بعضی دیگر، نوعی بلوغ زودرس است و باید برایش نگران بود. حال سؤال پیش می‌آید که نظر درست کدام است و آیا اصولاً خوب است بچه‌ها بیشتر از سنشان بفهمند یا خیر؟ در وهله اول باید دانست که با توجه به توضیحات ذکر شده در زمینه بلوغ زودرس، صرفاً از روی رفتار، نمی‌توان در مورد شروع بلوغ در یک کودک نتیجه‌گیری کرد، اما این دلیل نمی‌شود که با خیالی آسوده، این رفتارها را یک ویژگی مثبت محسوب کرد؛ چراکه اگر کودکی به همین منوال به رشد شخصیتی خود ادامه دهد، شاید در کوتاه‌مدت، مدیریت روابط خود با دیگر کودکان را به عهده بگیرد، اما در طولانی‌مدت و در بزرگسالی، به علت اینکه بزرگ‌تر از سنش فکر می‌کند و حرف می‌زند، عملاً هم سالان خود را نمی‌پذیرد؛ چون در معاشرت با آنان خسته می‌شود و رابطه با آن‌ها را کسل‌کننده می‌پندارد. از طرفی نیز به علت محدودۀ سنی‌ای که در آن قرار دارد، از سوی افراد بزرگ‌تر از خود هم طرد می‌شود و به معنای حقیقی روی او به عنوان یک بزرگسال حساب باز نمی‌شود؛ به همین علت معمولاً تنها می‌ماند و این خود عاملی است برای افسردگی و مشکلات دیگر و او به این نتیجه می‌رسند که دیگران درکش نمی‌کنند.

آنچه بیش از همه باعث می‌شود که کودکی به این مرحله از رشد شخصیتی نابه‌هنگام برسد، محیطی است که او در آن قرار می‌گیرد؛ در دسترس بودن منابعی همچون اینترنت و فضای مجازی برای کودکانی در سنین پایین، والدینی که اطلاعات زیادی را در اختیار فرزندانشان قرار می‌دهند یا سؤالات آن‌ها را متناسب با سنی که در آن قرار دارند، پاسخ نمی‌دهند، حضور بیش از حد یک کودک در جمع بزرگسالان و یا داشتن دوستانی بزرگ‌تر از خود، از جمله عوامل قابل ذکر برای این موضوع است.

پس از همه این توضیحات، بهتر است بدانید که در صورت درگیر بودن فرزندان با بلوغ زودرس یا رشد شخصیتی زود هنگام، قبل از هر توجیه، دافعه یا نگرانی‌ای، با یک متخصص در این زمینه مشورت کنید. برای بلوغ زودرس و اقدامات لازم برای آن، بهتر است به متخصص غدد اطفال و برای رشد شخصیتی زود هنگام، به روان‌شناس کودک مراجعه کنید.

”

بسیاری از والدین درخواست درمان دارند، ولی باید متذکر شد که بسیاری از این بلوغ‌ها به درمان نیازی ندارند

